

WHEN WILL YOU ANSWER US?

AGGADIC TALES FOR COPING WITH CRISIS

SALLY MAYER

TIM Summer 2026

עד שעלו כל העם להר הבית מפני הגשמים. אמרו לו: רבי, כשם שהתפללת שירדו, כך התפלל וילכו להם. אמר להם: כך מקובלני שאין מתפללין על רוב הטובה. אף על פי כן, הביאו לי פר הודאה. הביאו לו פר הודאה. סמך שתי ידיו עליו, ואמר לפניו: רבונו של עולם! עמך ישראל שהוצאת ממצרים אינן יכולין לא ברוב טובה ולא ברוב פורענות, כעסת עליהם - אינן יכולין לעמוד, השפעת עליהם טובה - אינן יכולין לעמוד, יהי רצון מלפניך שיפסקו הגשמים ויהא ריוח בעולם. מיד נשבה הרוח ונתפזרו העבים, וזרחה החמה, ויצאו העם לשדה והביאו להם כמהין ופטריות. שלח לו שמעון בן שטח: אלמלא חוני אתה - גוזרני עליך נידוי. שאילו שנים כשני אליהו שמפתחות גשמים בידו של אליהו לא נמצא שם שמים מתחלל על ידך? אבל מה אעשה לך שאתה מתחטא לפני המקום ועושה לך רצון, כבן שמתחטא על אביו ועושה לו רצון. ואומר לו: אבא, הוליכני לרחצני בחמין, שטפני בצונן, תן לי אגוזים, שקדים, אפרסקים, ורמונים - ונותן לו. ועליך הכתוב אומר +משלי כ"ג+ ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך. תנו רבנן: מה שלחו בני לשכת הגזית לחוני המעגל: +איוב כ"ב+ ותגזר אמר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור. ותגזר אמר - אתה גזרת מלמטה, והקדוש ברוך הוא מקיים מאמריך מלמעלה. ועל דרכיך נגה אור - דור שהיה אפל הארת בתפלתך, כי השפילו ותאמר גוה - דור שהיה שפל הגבהתו בתפלתך, ושח עינים יושע - דור ששח בעונו הושעתו בתפלתך, ימלט אי נקי - דור שלא היה נקי מלסטו בתפלתך, ונמלט בבר כפוך - מלסטו במעשה ידיך הבורין.

Ta'anit 23a – Honi the Circle Maker

It once happened that most of the month of Adar had passed and rain had still not fallen. The people sent to Honi the Circle Maker and said to him, "Pray that rain should fall." He prayed, but rain did not fall. He drew a circle, stood inside it, and said before God, "Master

1. במדבר פרק י

(ט) וְכִי תֵבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאֶרְצְכֶם עַל הָעָר הָעֹצֵר אֶתְכֶם וְהִרְעֵתֶם בְּחִצְצֹת וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאִיְבֵיכֶם:

Numbers

10:9

When you go to war in your land against an adversary who attacks you, you shall sound a blast on the trumpets, that you may be remembered before the Lord your God and be delivered from your enemies.

דברים פרק ד

(ז) כִּי מִי גוֹי גָדוֹל אֲשֶׁר לֹא אֱלֹהִים קִרְבִּים אֵלָיו כֹּה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאנוּ אֵלָיו:

Deuteronomy

4:7

For what great nation is there that has God so near to it as the Lord our God is whenever we call upon Him?

2. מסכת תענית דף כג עמוד א

מעשה ששלחו **לחוני** המעגל וכו'. תנו רבנן: פעם אחת יצא רוב אדר ולא ירדו גשמים. שלחו לחוני המעגל: התפלל וירדו גשמים! התפלל ולא ירדו גשמים. עג עוגה ועמד בתוכה, כדרך שעשה חבקוק הנביא, שנאמר +חבקוק ב'+ על משמרת אעמדה ואתיצבה על מצור וגו'. אמר לפניו: רבונו של עולם! בניך שמו פניהם עלי שאני כבן בית לפניך, נשבע אני בשמך הגדול שאיני זז מכאן עד שתרחם על בניך. התחילו גשמים מנטפין, אמרו לו תלמידיו: רבי, ראינוך ולא נמות. כמדומין אנו שאין גשמים יורדין אלא להתיר שבועתך. אמר: לא כך שאלתי, אלא גשמי בורות שיחין ומערות. ירדו בזעף, עד שכל טפה וטפה כמלא פי חבית. ושיערו חכמים שאין טפה פחותה מלוג. אמרו לו תלמידיו: רבי, ראינוך ולא נמות. כמדומין אנו שאין גשמים יורדין אלא לאבד העולם. אמר לפניו: לא כך שאלתי, אלא גשמי רצון ברכה ונדבה. ירדו כתיקנן,

A generation that was low—you raised through your prayer. A generation bent low because of sin—you saved through your prayer."

3. תענית דף כג. – שינה ל70 שנה

אמר רבי יוחנן: כל ימיו של אותו צדיק היה מצטער על מקרא זה +תהלים קכ"ו+ שיר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים. אמר: מי איכא דניים שבעין שנין בחלמא? יומא חד הוה אזל באורחא, חזייה לההוא גברא דהוה נטע חרובא, אמר ליה: האי, עד כמה שנין טעין? - אמר ליה: עד שבעין שנין. - אמר ליה: פשיטא לך דחיית שבעין שנין? - אמר ליה: האי [גברא] עלמא בחרובא אשכחתי, כי היכי דשתלי לי אבהתי - שתלי נמי לבראי. יתיב, קא כריך ריפתא, אתא ליה שינתא, נים. אהדרא ליה משוניתא, איכסי מעינא, ונים שבעין שנין. כי קם חזייה לההוא גברא דהוה קא מלקט מינייהו. אמר ליה: את הוא דשתלתי? - אמר ליה: בר בריה אנא. אמר ליה: שמע מינה דניימי שבעין שנין. חזא לחמריה דאתיילידא ליה רמכי רמכי. אזל לביתיה, אמר להו: בריה **דחוני** המעגל מי קיים? - אמרו ליה: בריה ליתא, בר בריה איתא. אמר להו: אנא חוני המעגל. לא הימנוהו. אזל לבית המדרש, שמעינהו לרבנן דקאמרי: נהירן שמעתתין כבשני חוני המעגל, דכי הוי עייל לבית מדרשא, כל קושיא דהוו להו לרבנן הוה מפרק להו. אמר להו: אנא ניהו, ולא הימנוהו, ולא עבדי ליה יקרא כדמבעי ליה, חלש דעתיה, בעי רחמי ומית. אמר רבא, היינו דאמרי אינשי: או חברותא או מיתותא.

Ta'anit 23a – Honi Sleeps for Seventy Years

Rabbi Yoḥanan said that all his life Honi was troubled by the verse, "When the Lord restored the captives of Zion, we were like dreamers." He wondered whether anyone could actually sleep for seventy years. One day he saw a man planting a carob tree. Honi asked, "How many years until it bears fruit?" The man answered, "Seventy years." Honi asked, "Are you certain you will live seventy years?" The man replied, "Just as my ancestors planted for me, so I plant for my descendants." Honi fell asleep and slept for seventy years. When he awoke, he saw the

of the Universe! Your children have turned to me because I am like a member of Your household. I swear by Your great Name that I will not move from here until You have mercy upon Your children." Rain began to drizzle. His students said, "Rabbi, we think this rain is coming only to release you from your oath." He replied, "I did not ask for this, but for rain that fills cisterns, pits, and caves." The rain then poured down violently. His students said, "Rabbi, it appears this rain has come only to destroy the world." He prayed again, "I did not ask for this, but for rains of favor, blessing, and generosity." The rain then fell gently and properly until all the people had to ascend the Temple Mount because of the flooding. They asked him, "Just as you prayed for the rain to come, pray that it should stop." He replied, "I have received a tradition that one does not pray over an excess of good." Nevertheless, he offered a prayer: "Master of the Universe! Your people Israel, whom You brought out of Egypt, cannot endure either an excess of blessing or an excess of suffering. When You are angry with them they cannot bear it; when You shower them with abundance they cannot bear it. May it be Your will that the rain cease and that relief come to the world." Immediately the wind blew, the clouds dispersed, the sun shone, and the people went out into the fields and gathered mushrooms and truffles. Shimon ben Shetach sent him this message: "Were you not Honi, I would decree excommunication upon you. But what can I do? You importune God and He fulfills your wishes, like a son who pesters his father and the father grants his requests. About you Scripture says: 'Let your father and mother rejoice, and let she who bore you be glad.'" The members of the Chamber of Hewn Stone sent Honi the verse: "You shall decree a thing, and it shall be established for you, and light shall shine upon your ways." They explained: "You decree below, and the Holy One fulfills your decree above. A generation that was in darkness—you illuminated with your prayer.

טעמא כי מטא מר למתא נפקא דביתו דמר כי מיקשטא? אמר להו: כדי שלא אתן עיני באשה אחרת. - מאי טעמא עיילא היא ברישא והדר עייל מר אבתרה, והדר עיילין אנן? - אמר להו: משום דלא בדקיתו לי. - מאי טעמא כי כריך מר ריפתא לא אמר לן איתו כרוכו? - משום דלא נפישא ריפתא, ואמינא לא אחזיק בהו ברבנן טיבותא בחנם. - מאי טעמא יהיב מר לינוקא קשישא חדא ריפתא ולזוטרא תרי? - אמר להו: האי קאי בביתא, והאי יתיב בבי כנישתא. ומאי טעמא קדים סלוק ענני מהך זזיתא דהוות קיימא דביתו דמר, לעננא דידיה? - משום דאיתתא שכיחא בביתא, ויהבא ריפתא לענני ומקרבא הנייתה [ואנא יהיבנא] זוזא, ולא מקרבא הנייתה. אי נמי הנהו ביריוני דהוו בשיבבותן, [אנא] בעי רחמי דלימותו, והיא בעיא רחמי דליהדרו בתיובתא, [ואהדרו].

Ta'anit 23a-b – Abba Hilkiya

Abba Hilkiya, the grandson of Honi the Circle Maker, was known for bringing rain through prayer. During a drought, the Sages sent two scholars to ask him to pray. They found him working in the fields. He did not return their greeting because he was a hired laborer and did not want to waste his employer's time. On the way home they noticed many unusual actions: he carried his cloak on one shoulder and the wood on the other, wore shoes only when crossing water, lifted his clothing when passing through thorns, and his wife came out dressed beautifully to greet him. She entered the house before he did, and he entered before the visitors. He did not invite the scholars to eat. He gave one piece of bread to his older child and two pieces to the younger. Then he and his wife went separately to the roof to pray for rain. The rain clouds first appeared over the place where his wife stood. When asked about all these actions, he explained each one. He did not interrupt his work because he was paid by the day. The cloak was borrowed only for wearing, not for carrying wood. Dry land can be seen, but dangers in water cannot. Clothing torn by thorns can be repaired, but flesh cannot. His wife dressed attractively so he would not look at other women. He did not

planter's grandson harvesting the fruit. Returning home, no one believed he was Honi. He entered the study hall and heard the Sages saying, "Our teachings are as clear as they were in the days of Honi the Circle Maker." He told them, "I am Honi," but they did not believe him or honor him. Deeply distressed, he prayed for mercy and died. Rava concluded, "Either companionship or death."

4. מסכת תענית דף כג עמוד א-ב

אבא חלקיה בר בריה דחוני המעגל הוה, וכי מצטרין עלמא למיטרא הוו משדרי רבנן לגביה ובעי רחמי, ואתי מיטרא. זימנא חדא איצטרין עלמא למיטרא, שדור רבנן זוגא דרבנן לגביה למבעי רחמי דניתי מיטרא. אזול לביתיה ולא אשכחוהו, אזול בדברא ואשכחוהו דהוה קא רפיק. יהבו ליה שלמא ולא אסבר להו אפיה. בפניא, כי הוה מנקט ציבי, דרא ציבי ומרא בחד כתפא, וגלימא בחד כתפא. כולה אורחא לא סיים מסאני, כי מטי למיא - סיים מסאניה. כי מטא להיזמי והיגי - דלינהו למניה. כי מטא למתא נפקא דביתו לאפיה כי מיקשטא. כי מטא לביתיה עלת דביתו ברישא, והדר עייל איהו, והדר עיילי רבנן. יתיב וכריך ריפתא, ולא אמר להו לרבנן תו כרוכו. פלג ריפתא לינוקי, לקשישא - חדא, ולזוטרא - תרי. אמר להו לדביתיה: ידענא דרבנן משום מיטרא קא אתו, ניסק לאיגרא וניבעי רחמי, אפשר דמרצי הקדוש ברוך הוא וייתי מיטרא, ולא נחזיק טיבותא לנפשין. סקו לאיגרא, קם איהו בחדא זזיתא ואיהי בחדא זזיתא, קדים סלוק ענני מהך זזיתא דדביתיה. כי נחית, אמר להו: אמאי אתו רבנן? - אמרו ליה: שדרי לן רבנן לגבי דמר למיבעי רחמי אמיטרא. אמר להו: ברוך המקום שלא הצריך אתכם לאבא חלקיה. אמרו ליה: ידעין דמיטרא מחמת מר הוא דאתא, אלא לימא לן מר הני מילי דתמיה לן: מאי טעמא כי יהבינא למר שלמא לא אסבר לן מר אפיה? - אמר להו: שכיר יום הואי, ואמינא לא איפגר. ומאי טעמא דרא מר ציבי אחד כתפיה וגלימא אחד כתפיה? - אמר להו: טלית שאולה היתה, להכי - שאלי, ולהכי - לא שאלי. - מאי טעמא כולה אורחא לא סיים מר מסאניה, וכי מטי למיא סיים מסאניה? - אמר להו: כולה אורחא חזינא, במיא - לא קא חזינא. - מאי טעמא כי מטא מר להיזמי והיגי דלינהו למניה? - אמר להו: זה מעלה ארוכה וזה - אינה מעלה ארוכה. - מאי

6. מסכת תענית דף כה עמוד ב

תנו רבנן מעשה ברבי אליעזר שגזר שלש עשרה תעניות על הצבור ולא ירדו גשמים. באחרונה התחילו הצבור לצאת. אמר להם: תקנתם קברים לעצמכם? געו כל העם בבכיה, וירדו גשמים. שוב מעשה ברבי אליעזר שירד לפני התיבה ואמר עשרים וארבע ברכות ולא נענה. ירד רבי עקיבא אחריו, ואמר: אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה. אבינו מלכנו למענך רחם עלינו, וירדו גשמים. הווי מרנני רבנן. יצתה בת קול ואמרה: לא מפני שזה גדול מזה, אלא שזה מעביר על מידותיו, וזה אינו מעביר על מדותיו.

Ta'anit 25b

The Sages taught that Rabbi Eliezer declared thirteen public fasts because of a drought, but no rain fell. At the end of the last fast, the people began to leave. Rabbi Eliezer said, "Have you prepared graves for yourselves?" The people burst into tears, and rain fell. On another occasion Rabbi Eliezer led the prayers and recited twenty-four blessings but was not answered. Rabbi Akiva then led the prayers and said, "Our Father, our King, we have no King but You. Our Father, our King, for Your sake have mercy upon us." Immediately rain fell. The Sages wondered why Rabbi Akiva had been answered when Rabbi Eliezer had not. A Heavenly Voice declared, "It is not because this one is greater than that one, but because this one overlooks insults against himself, whereas the other does not."

invite the visitors to eat because there was not enough food and he did not want to appear generous when he could not truly provide. His younger child received more because the older one had already eaten at school. His wife's prayers were answered first because she regularly gave bread directly to the poor, helping them immediately, while he gave money. She also prayed that troublesome neighbors repent, while he had prayed they die.

5. תענית כג:

חנן הנחבא בר ברתיה דחוני המעגל הוה. כי מצטרין עלמא למיטרא הווי משדרי רבנן ינוקי דבי רב לגביה, ונקטי ליה בשיפולי גלימיה ואמרו ליה: אבא, אבא, הב לן מיטרא. - אמר לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, עשה בשביל אלו שאין מכירין בין אבא דיהיב מיטרא לאבא דלא יהיב מיטרא. ואמאי קרי ליה חנן הנחבא מפני שהיה מחביא עצמו בבית הכסא.

Ta'anit 23b – Hanan HaNehba

Hanan HaNehba was the son of the daughter of Honi. Whenever rain was needed, schoolchildren would come to him, grab the corners of his cloak, and cry, "Father! Father! Give us rain!" He would pray, "Master of the Universe, do it for these children who do not know the difference between the father who can provide rain and the Father who provides rain." He was called Hanan "the Hidden One" because he would hide himself in the bathroom out of humility.

6. מסכת תענית דף כד עמוד א

רב נחמן גזר תעניתא, בעא רחמי ולא אתא מיטרא. אמר: שקלוה לנחמן חבוטו מן גודא לארעא. חלש דעתיה, ואתא מיטרא.

Ta'anit 24a

Rav Nahman declared a public fast and prayed for rain, but no rain came. He said, "Take Nahman and throw him from the roof to the ground." His heart was broken, and then the rain came.